

AYRIMCILIK İŞ GÖRÜŞMESİNDE BAŞLIYOR

Zorlu bir fakülteyi bitiriyor ve aldığınız eğitimleri pratiğe dökmek, mesleki alanda gelişmek için iş hayatına atılmaya karar veriyorsunuz. Ardından bir iş görüşmesine gidiyorsunuz. Bu ilk görüşmeniz. Çok heyecanlısınız çünkü mesleğinize ilk adımı atmak üzere olabilirsiniz. Büyük gün geliyor ve görüşmeye başlıyorsunuz. İşverenin ilk sorusu “neden mühendisliği seçtiniz, öğretmen ya da hemşire olsaydınız keşke bayanlar için daha uygun bir meslek” oluyor. Sizce de garip değil mi, beni tanımayan birinin 30 saniye içinde seçtiğim mesleğin yanlış olduğunu ima etmesi? Ve ardından “bizim işimiz erkek işi, size uygun değil” demesi. İşte ayrım burada başlıyor: Mühendisliğin erkek egemen bir meslek olduğu, bu meslek için gerekli niteliklerin sadece erkeklere özgü olduğu ve kadınların yetersiz olduğu yargısı. Bu sebeple birçok kadın meslektaşım ve ben iş bulmada engellemelerle karşı karşıya kalıyoruz.

Kadın mühendislere yönelik ayrımcılık daha iş ilanlarından başlıyor. Kadının mühendisin pazarlama, satış gibi alanlarda çalışması uygun görülmemekte ve üretim alanında çalışması kısıtlanmaktadır.

Ben dört ay önce mezun olmuş bir mühendisim ve İstanbul'da yaşıyorum. İstanbul'un çeşitli semtlerine iş görüşmelerine gittim. Bu görüşmelerde genellikle satış ve buna benzer alanlarda ya da sadece ofis ortamında iş teklif ediliyor, “siz sahaya çıkmazsınız, evrak işleri ile ilgilenirsiniz” deniyor. Kabul etmedim çünkü ben yeni mezun bir mühendis olarak işi temelinden öğrenmek istiyorum. Bunun bana da işyerime de daha faydalı olacağını düşünüyorum.

Karşılaştığımız diğer ayrımcılıktan biri de ücretlerde yaşanıyor. Görüşmeye iki arkadaşım gidiyor; erkek arkadaşına daha yüksek maaş teklif ediliyor ama kadın

arkadaşıma daha az ücret uygun görülüyor. Bunun sebebi nedir diye işverenlere sormak isterim. Erkek olmak daha fazla hak etmek anlamına mı geliyor? Halbuki aynı işi yapıyoruz. Zaten kadın mühendislerin üretime katılımında engel olarak gösterilen sebeplerin başında; doğurganlık, analık ve ev işleri gibi toplumsal sorumlulukların sadece kadınla ilişkilendirilmesi gelmiyor mu?

Ben bekar bir mühendisim ve iş görüşmelerinde bana sorulan sorulardan bazıları da “evli miyim?, nişanlı ya da sözlü müyüm?” gibi sorular. Neden ben bu sorulara maruz kalıyorum? Neden sadece mesleki alandaki bilgim ve mesleğimle ilgili konuşulmuyor? Evli meslektaşlarım için durum daha kötü. Onlara çocuk yapmayı düşünüp düşünmedikleri ve cevap evetse ne zaman yapmak istedikleri soruluyor. Bunlar çok çirkin olduğu gibi doğum izinleri de ayrı bir sorun. Halbuki bunun çözümü için çocuk bakımında annenin üzerindeki sorumluluklar paylaştırılabilir, erkeklere de doğum izni verilebilir.

Tüm bunların yanında erkek meslektaşlarımın da karşılaştığı ve yeni mezun mühendisler olarak en büyük sorunumuz olan bir noktayı dile getirmek istiyorum: İnternette ne zaman bir iş ilanına baksam en az iki yıl tecrübe isteniyor. Ya da gittiğim görüşmelerde “tecrübeli birini istiyoruz” diyorlar.

Yeni mezun olmak ve mühendis olmak zordur. Çünkü yeni mezunsanız, sizi mühendis olarak kabul etmezler ve akabinde size öyle bir maaş teklif ederler ki, inanmanız güç olur. İlk iş görüşmemdeki maaş beklentim Elektrik Mühendisleri Odasının belirlediği asgari miktardı. Görüşmelere gittikçe teklif edilen maaşlar beni çok şaşırttı. Hiç mi saygıları yok acaba verdiğim emeklere diye düşünmeye başladım? Eminim ki bu şaşkınlığımı benim durumumdaki herkes yaşamıştır. Bizler düşük maaşla çalışmaya mecbur bırakılıyor. Şu an çalışmıyorum ama bir yerden başlamam gerekiyor. Ben de bu koşullara mecburen boyun eğen arkadaşlarıma katılarak, ilk işimde, emeğimin karşılığı olmayan bir maaş almak zorunda kalacağım. İşte buna izin vermemek için hepimiz hakkımızı aramalıyız.

Neslihan Yeşil
Elektrik Elektronik Mühendisi

3. Kadın Kurultayının Hazırlıkları Başladı

TMMOB 3. Kadın Kurultayı için hazırlıklar başladı. 2. toplantısını gerçekleştiren düzenleme kurulu, 3. kurultayın örgütlenmesi sürecinde önceki kurultaylarda alınan kararlarla ilgili TMMOB'de atılan adımlara ve uygulamalara ilişkin değerlendirme çalışması da yapılacak. Kurultay konu başlıklarının ve programının gelecek düzenleme kurulu toplantısında kesinleştirilmesi düşünülmüyor.

**KADINA
KARŞI
ŞİDDETE
SON!**

25 Kasım'ın ardından Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Üzerine

1960 yılında Dominik Cumhuriyeti'nde Mirabel Kardeşler olarak tanınan üç kızkardeş Patria, Minerva ve Maria Teresa, eşleriyle birlikte 30 yıllık Trujillo diktatörlüğüne karşı mücadele veriyorlardı. Patria 1960 yılının Haziran ayında Clandestine Hareketini kurdu. Diğer kız kardeşler de bu harekete katıldı. Sembol haline geldikleri diktatörlük karşıtı mücadelelerinin çeşitli zamanlarında ağır baskılara maruz kaldılar. Hapis cezalarına çarptırılan ve yılmayan üç kızkardeş, arabalarından zorla indirilerek, tecavüz ve işkence ile öldürüldüklerinde tarih 25 Kasım 1960'dı. "Araba kazasında" öldükleri duyuruldu. Mirabel kardeşlerin öldürülmesinden bir yıl sonra Trujillo karşıtı hareket, diktatörlüğün sona ermesini sağladı.

Mirabel kız kardeşlerin anısı, özgürlük ve insan hakları için verdikleri mücadele, dünyada ve Türkiye'de insan hakları savunucuları ve kadın hareketleri için bir sembol haline geldi. Önce 1982 yılında Dominik'te toplanan Latin Amerika Kadın Kurultayı'nda 25 Kasım, "**Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma Günü**" olarak kabul edildi. Daha sonra 1999 yılında, BM tarafından "**25 Kasım, kadına yönelik şiddetin yok edilmesi için uluslararası mücadele günü**" ilan edildi.

Kadına yönelik şiddet, toplum içinde ya da özel hayatta cinsiyete dayalı olarak kadının fiziksel, cinsel ve psikolojik zarar görmesi ve/veya acı çekmesi ile sonuçlanan ya da bu tür sonuçlara yol açabilecek olan tehdit, baskı ve özgürlüğün keyfi olarak engellenmesini kapsamaktadır. Şiddet hareketleri ve tehditleri, ister ev içinde ister toplumda meydana gelsin veya devlet tarafından uygulanmış, yapılmış ya da göz yumulmuş olsun, kadınların hayatına korku ve güvensizliği sokar. Taciz dahil şiddet korkusu kadının hareketliliğine sürekli baskı yapar ve haklarına erişimini kısıtlar.

25 Kasım'da sokaklar kadınlarındı

Kadına yönelik şiddetin ve sömürünün ortadan kalması için kadınlar bu yıl da tüm dünyada 25 Kasım günü sokaklardaydı. Türkiye'de başta Ankara ve İstanbul'da olmak üzere birçok ilde geçen senelere oranla daha kitlesel eylemler yapıldı. TMMOB'li kadınlar da AKP'nin karanlığına karşı kadına yönelik şiddete son diyerek sokaklardaydı.

AKP'nin kadın düşmanı politikaları şiddeti artırıyor

AKP iktidarının on yıllık bilançosuna kadınlara yönelik katliam politikaları damgasını vurdu. AKP hükümeti döneminde, kadına yönelik şiddet, tecavüz yasası, kürtaj tartışmaları derken kadınlar şiddetin en fazla hedefi haline getirildi ve günde ortalama 5 kadın öldürülür oldu.

Dünya Ekonomik Forumu'nun 2011 raporu yaşanan durumla rakamlarla gösteriyor. Rapora göre kadın-erkek eşitliğinde Türkiye 135 ülke arasında 132. sırada. Türkiye'de her 10 kadından 4'ü şiddet görüyor ve her gün 5 kadın cinayeti işleniyor.

Eşitliğe inanmıyorum diyen Başbakan, "tecavüze uğrayan kadının bebeğine gerekirse devlet bakar" diyen Sağlık Bakanı, evli ve 3 çocuklu asgari ücretli vatandaşlardan vergi alınmayacağına 'müjdesini' veren başbakan yardımcısı, kadına yönelik şiddeti engellemek için cami, kışla ve okul formülünde 'aydınlanma projesi' başlatan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı, AKP iktidarının kadına bakışını temsil eder nitelikte.

Gericiliği her alanda yaygınlaştıran hamleleriyle kadın düşmanlığını besleyen, 4+4+4 uygulamasıyla dinsel, çocuk işçiliği ve kız çocuklarının erken evlendirilmesi yolunu açan AKP iktidarında Başbakan Erdoğan'ın sıklıkla vurguladığı 'kadın-erkek eşit değildir' söyleminin uygulama alanı ise Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın kurulması oldu. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün yerine kurulan bakanlığın kadın-erkek eşitliğini sağlamakla görevli olması beklenirken kadın "aile" kurumu içinde konumlandırılarak ötelenmiş oldu.

AKP iktidarı kadına şiddeti önleme olarak sürdürdüğü yasaya bile "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi" adını verirken, yasada şiddet gören kadının ikna, uzlaşma gibi yöntemlerle hukuki yollardan hakkını aramaktan vazgeçirilmesi isteniyor. Kadınlara sağlanan "sığınakların" gizliliği ortadan kaldırılıyor ve kadına yönelik şiddetin insan haklarına aykırılığına değinilmediği yasada, şiddet gören kadınlara tedbir kararı verilebilmesi için gördükleri şiddeti ispatlamaları da isteniyor.

AKP, iktidarı süresince kadına yönelik şiddetle mücadele etmediği gibi istatistikler kadına yönelik şiddette artış olduğunu söylüyor. 2012 yılının ilk altı ayının bilançosunu çıkaran Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun raporuna göre de 100'e yakın kadın hayatını kaybetti. 2012 Eylül ayı itibarıyla İstanbul Barosu Kadın Hakları Merkezi'ne 5 bin 9 kadın fiziksel ve duygusal şiddete uğradığı gerekçesiyle başvurdu. Cinsel saldırıya uğrayan kadınlardan yüzde 40'ı ise korku, baskı gibi gerekçelerle şikayetçi dahi olmadı.